

Az Iskolai közösségi szolgálat szabályzata

Prohászka Ottokár Katolikus Gimnázium

OM: 032 460

Jogszáabályi háttér: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényen túl a 110/2012. (VI.04) Kormányrendelet (NAT), a 20/2012. (VII.31.) EMMI rendelet, a közérdekű önkéntességről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény, a 1068/2012. (III.20.) Korm. határozat (nemzeti önkéntes stratégia 2011-2020), a 2011. évi CLXXV. törvény (civil törvény).

A Köznevelési törvény (**CXC törvény**) 2016-tól a középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban **az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása**. Így az érettségi a tantárgyi tudás mérésén túl a szociális készségek, a társadalmi érzékenység kialakításában is szerepet játszik.

Közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.

Alapelvek

A helyi közösség erősítése: a közösségi szolgálat során végzett feladat olyan tevékenységet/tevékenységeket jelent, amely(ek) a helyi közösség javát szolgálják, és amelyek az iskolában vagy az iskola környezetében vagy a tanuló lakóhelyén, vagy annak közvetlen környezetében valósulnak meg.

Szabad választás elve: a diákok a szülőkkel, tanárokkal való egyeztetés alapján maguk választhatják ki az általuk végzendő tevékenységeket az iskola által megszervezett vagy a maguk által javasolt, az iskola által pedig elfogadott tevékenységek közül.

Anyagi érdektől függetlenség elve: az iskolai közösségi szolgálat kapcsán a felek (pedagógus, intézmény, fogadó szervezet, magánszemély, diák, szülő) anyagi érdeke a programban nem merülhet fel, a tanulók tevékenysége nem juttathat senkit ilyen jellegű előnyhöz, haszonhoz.

Szervezett keretek közöttiség elve: a középiskola feladata és felelőssége az iskolai közösségi szolgálat szervezése és koordinálása, ezért előírás, hogy csak az iskola szervezésében lehet az elszámolható tevékenységet végezni. A diáknak a tevékenység megkezdése előtt rendelkeznie kell az erre jogosult iskolai személy, a feladat felelősének és szüleinek jóváhagyásával.

Kettős cél elve: a tevékenységek során egyszerre kell a szolgálatjellegnek és az élménypedagógia-alapú tanulásnak megvalósulnia. A közösségi szolgálat megvalósulásához szükséges egyfajta tanulási folyamat jelenléte is.

Kölcsönösség elve: A segítő és a segítségre szoruló személy - lehetőségeihez mérten - aktívan bevonódik a programba. A kölcsönösség megélésére a felkészítés során kell érzékennyé tenni a diákokat, így elősegítve, hogy a diák nyitott és elfogadó legyen azzal a személlyel, akivel kapcsolatba lép.

Közvetlenség elve: A közösségi szolgálat során nem a szervezetet, hanem közvetlenül a szervezet célcsoportját szolgáló tevékenységet kell végezni. A segítő (diák) és a segítségre szoruló között személyközi együttműködés, partnerség jön létre, ami a személyek közötti valódi kapcsolatra helyezi a hangsúlyt, amely alkalmas a személyiségformálásra, az önismeret fejlesztésére.

Együttműködés elve: Az iskolában vagy a fogadó szervezetnél a közösségi szolgálat kapcsán partneri viszony alakul ki az összes érintett között, nem jelenhet meg alá-fölérendeltség sem a pedagógus-diák, sem a fogadó szervezet-diák, sem az ellátott, segített személy-diák viszonyában.

Arányosság elve: A diák iskolai (pl.: DÖK) vagy olyan külső szervezetnél, amelynek tagja, csak részben végezheti az IKSZ-t. Az ilyen jellegű, egyébként is végzett feladat (pl. diákönkormányzati, sportegyesületi, énekkari vagy bármely más szervezetet érintő feladat) önmagában még nem minősül közösségi szolgálatnak. Ha a tevékenység kiegészül aktív, egyéni, az iskolai közösségi szolgálat jogszabályban említett területein ellátandó többletfeladattal, az iskola által elfogadott arányban számolható el az előírt 50 óra részeként.

Fenntarthatóság elve: Lehetőleg olyan tevékenységekben vegyenek részt a diákok, amelyek hosszútávon fenntarthatók, valamint a további évfolyamok és az ellátottak számára is előnyösek.

Részrehajlás-ellenesség: A tanuló a közvetlen hozzátartozójánál, annak közvetlen munkahelyén nem végezhet közösségi szolgálatot. A nagyszülők, segítségre szoruló rokonok, közeli hozzátartozók látogatása önmagában érték, de nem számolható el az IKSZ részeként.

A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések:

133. § (1)* A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése **állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél**, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és **vallási közösségek** jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján **magánszemélynél** vagy **saját intézményben**. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(2) A közösségi szolgálat keretei között

- az egészségügyi,
- a szociális és jótékonyági,
- az oktatási,
- a kulturális és közösségi,
- a környezet- és természetvédelemi,
- a katasztrófavédelmi,
- az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős,
- az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervezetnél bűn- és baleset-megelőzési

területen folytatható tevékenység.

A közérdekű önkéntes tevékenységről:

A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a cselekvőképességében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a cselekvőképességében a közérdekű önkéntes tevékenység tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön nem végezhet.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes részére a közérdekű önkéntes tevékenység befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött diák, közérdekű önkéntes tevékenységet 20 óra és reggel 6 óra között nem végezhet.

(4) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg:

- a) tanítási szünet ideje alatt a napi öt órát és a heti 20 órát,
- b) tanítási időben munkanapokon a napi két* órát és
- c) tanítási időben hétvégén, szabd- és ünnepnapokon a napi három órát.

*kivétel Kompassió program

A Prohászka Ottokár Katolikus Gimnáziumban meglévő sajátos rendelkezések:

Az Iskolai Közösségi Szolgálat két részből tevődik össze:

1. A Gimnáziummal együttműködési megállapodással rendelkező szervezeteknél **minimum 29 óra** szolgálat teljesítése. A diák önkéntes választása alapján teljesítheti az IKSZ törvényi keretei között a megfelelő órákat. A 29 órát legalább két különböző helyszínen kell teljesíteni. (Egy helyszín a Gimnázium is lehet, legfeljebb 12 órában.) Az iskolai szolgálatért maximum 4 óra számolható el. A teljesítés másik feltétele, a lakóhelyhez közel eső Karitászmunkájában való segítő tevékenység legalább 4 órában.

2. **Kompassió program** a 11. évfolyamon tanuló diákok számára. Ezen megszerezhető órák száma: **21 óra**. A kompassió és a 21 óra elszámolása három részből tevődik össze:

2.1 Az iskola által kijelölt, diákok által választott intézményeknél négy napos szolgálat, jellemzően az írásbeli érettségi időszaka alatt. Ezeken a napokon 4,5 órás szolgálatot (munkát) végeznek diákjaink. Elszámolt 18 óra.

2.2 Kompassió beszámoló és értékelés. A programot követő tanítási napon a diákok PPT-vel kiegészített beszámolót készítenek tapasztalataikról, élményeikről. A beszámolókat kisebb csoportokban állítják össze. Elszámolt 3 óra.

2.3 A kompassió program alatt esetlegesen elmaradó szolgálati órákat a tanév végéig (augusztus 31.) a programban résztvevő intézményben kell pótolni!

A szabályzatot a gimnázium tantestülete megismerte és elfogadta.

A szabályzat érvényessége:

2026. szeptember 1-től visszavonásig.

Budakeszi, 2026. szeptember 1.

Török Szabolcs igazgató